Dobi István a kisbéri Virágzó termelőszövetkezetben

A hét utolsó napján Komárom megye két közös gazdasága — a kisbéri Virágzó és a szári Aranykalász Termelőszövetkezet — megnyitotta közös gazdaságaink 1966. évi eredményeit, gazdálkodási tapasztalatait összegező zárszámadási közgyűlések sorát.

A kisbéri Virágzó Termelőszövetkezet közgyűlésén, amelyen megjelent Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Morvai Béla elnök ismertette a múlt évi számvetést. Elmondotta, hogy 1965-höz képest tavaly 20 százalékkal emelkedett a tagok egyéni jövedelme. A rendszeresen dolgozó kisbéri gazdák közösből származó részesedése átlagosan megközelítette a 30 000 forintot.

Az Elnöki Tanács elnöke a közgyűlésen elhangzott felszólalásában gratulált a szövetkezet tagságának a jó eredményekhez. Hangsúlyozta, hogy a termelőszövetkezeti szövetségek megalakulása, s a tervezett intézkedések még nagyobb önállóságot adnak a termelőszövetkezetek vezetőinek, ugyanakkor nagyobb felelősséget is rónak rájuk. A munkájuk ilyen körülmények között — mutatott rá Dobi István — csak úgy lesz eredményes, ha az eddigihez képest nagyobb mértékben támaszkodnak a tagok szakértelmére és szorgalmára. (MTI)

Készül az új tsz-törvény tervezete

Az MSZMP IX. kongresszusának javaslatára ez év áprilisára összehívják a termelőszövetkezetek első országos kongresszusát. Egy hónappal ezelőtt megalakult a termelőszövetkezeti kongresszus előkészítő bizottsága, amelynek titkára, dr. Nagy Sándor egyebek között megállapította:

— Ismeretes, hogy a termelőszövetkezetek működését, szervezetét és gazdálkodását szabályozó 1959. évi 7. számú törvényerejű rendelet kereteit a szövetkezetek kinőtték. A készülő új jogszabály abból az alaptételből indul ki, hogy a termelőszövetkezet az önkéntesen társult dolgozó parasztok átfogó szervezete, amely szövetkezeti jelleggel, nagyüzemi keretekben önálló, vállalatszerű gazdálkodást folytat.

— A rendezés fő irányelve az, hogy a tagsági viszonyban az eddiginél jobban kifejezésre jussanak majd a tulajdonosi és a dolgozói vonások és a tagsági jogok gyakorlása általában a kötelezettségek teljesítésétől függjön. A háztáji föld használatára — a mostanitól eltérően — nem a családok, hanem a termelőszövetkezet tagjai személyükben lesznek jogosultak.

Helytörténelmi szabadegyetem Szegeden

A TIT Csongrád megyei szervezetének történelmi szakosztálya, a Szeged városi tanács vb művelődésügyi osztálya és a Hazafias Népfront városi bizottsága A régi Szeged címmel január 13-ától Helytörténelmi szabadegyetemet indít.

A szabadegyetem 6 előadásból áll. Tematikája a város történetének legfontosabb szakaszait foglalja magában. Az előadások általában kéthetenként, pénteki napokon kerülnek sorra a Hazafias Népfront városi bizottságának előadótermében, 6 órai kezdettel. Az előadássorozatra 14 forintért bérlet váltható a TIT városi bizottságánál (Kárász utca 11. sz. I. em.), valamint a helyszínen (Vörösmarty utca 7.). Egyes előadásokra szóló belépőjegy ára 3 forint.

Az első előadást Szeged kialakulása és a város középkora címmel dr. Bálint Alajos c. egyetemi docens, megyei múzeumigazgató tartja, majd a további sorrend a következő:

Február 10-én A törökkori Szeged (Tóth Béla író, tudományos munkatárs); február 24-én Máglyák a Boszorkány-szigeten, Szeged a XVIII. században (Oltvai Ferenc levéltári igazgató); március 10-én Szeged az 1848—49-es szabadságharcban (Máriaföldy Márton, a TIT Történelmi Szakosztályának elnöke); március 31-én Szeged a forradalmakban — 1917—1919. (Dr. Csongor Győző muzeológus); április 14-én Szeged a fehérterror idején (Dr. Serfőző Lajos egyetemi docens, a történettudományok kandidátusa).

Ilyen jellegű szabadegyetemi előadássorozat Szegeden eddig egyedülálló. Érthető, hogy széles érdeklődésre tarthat számot. Kívánatos, hogy a szakembereken, tanárokon, történészeken kívül a történelemszakos főiskolai és egyetemi hallgatók és a középiskolák felsőbb osztályainak tanulói közül is többen részt vegyenek az előadásokon, hiszen a helytörténet anyaga részt kap az érettségi tételek némelyikében is. Természetesen munkakörétől és szakmájától függetlenül az előadásokon a Szeged története iránti minden érdeklődőt szívesen lát a szabadegyetem rendező bizottsága.

A hó ellen

Péntek hajnaltól ijesztgette Szegedet a nagy hóesés, amely átmenetileg problémákat is okozott: lelassult a közlekedés, s a „felesleges" gépjárművek szinte eltűntek a forgalomból, csak azok közlekedtek, amelyeknek nagyon muszáj volt. A hirtelen beköszöntött tél ereje azonban tegnapra megtört a hóeltakarító gépeken, amelyekkel a városgozdálkodási vállalat és a vízügyi igazgatóság segítségével dolgoztak pénteken egész éjjel, hogy a közlekedés zavartalanságát biztosítsák. A villamoskocsikra szerelt hóekék is szabad utat biztosítottak a pályákon, s a járatokon — ha késésekkel is — folyamatos volt a forgalom.

A városi tanács kérésére munkába álltak a helyőrség katonái is, és nekik is köszönhető, hogy a Tisza-híd, a Széchenyi tér és a Belváros forgalmasabb útjai és az útkereszteződések szabaddá váltak. A jelentések szerint az országban Szegeden és környékén esett a legtöbb hó. Szerencsére a szombat éjszakai enyhüléssel megindult az olvadás is. Eltakarítani való azért akad még: több villamosmegállóban nagy hótorlaszok akadályozzák az utasok le- és felszállását, s ez balesetveszélyt is rejt magában.

A Meteorológiai Intézet előrejelzése szerint hamarosan kissé hidegebbre fordul az idő. Vasárnap estig erősen felhős, hideg idő várható, sokfelé ismétlődnek a havazások, erős, helyenként viharos, északias szélre, hófúvásokra is számítanunk kell.

A KPM Közúti Főigazgatóságának szombat esti jelentése szerint a Dunántúl nyugati és délnyugati részén még sok a hóakadály.

A KPM Autóközlekedési Vezérigazgatóság ügyeletének tájékoztatása szerint a távolsági járatok forgalmát mindenütt sikerült fenntartani, de szombaton a mátrai hegyijáratokat nem bírták közlekedtetni.

Klinikákon belül

A környék már aludni látszik, amikor a klinikák ablakaiból kiáradó fények még gyöngysorként díszítik a Tisza-partot. Nagyvárosi fények. Ahányszor arra járok, mindig gyönyörködöm bennük.

Messzi vidékekről

Első hallásra talán hihetetlenül hangzik, hogy a szegedi klinikákon évenként több mint 32 ezer embert gyógyítanak meg. És hogy hányféle betegség változik egészséggé, hányféle fájdalom örömmé, hányféle gond boldogsággá, azt ugyan ki tudná megmondani?

Szeged és Csongrád megye gyógyintézeteiben — a kórházakban és a klinikákon — 3750 betegágy található, tízezer lakosra 86 jut belőlük. Tízzel több, mint az országos átlag, ez olvasható a Statisztikai Hivatal megyei igazgatóságának évkönyvében. Ami igaz is, meg egy kicsit torzít is. A szegedi klinikákon a 3750-ből 1250 ágy van, de ez nem mind a szegedieké. Messzi vidékekről az itteni gyermekklinikára hozzák például a koraszülött csecsemőket; az endokrin betegek — többnyire a pajzsmirigyükkel van baj — az I-es számú belgyógyászati klinikát keresik fel az egész országból. És még sok más olyan betegség létezik, amelyre Szegeden tudják a legjobb gyógyírt!

A Szegedi Orvostudományi Egyetem klinikái nemcsak a város, sőt még csak nem is egyedül a környék lakóié. Az ország négy városában működnek klinikák: Budapesten, Pécsett, Debrecenben és Szegeden. Nyilvánvaló, hogy hatósugaruk kiterjedt. A szegedié a Dél-Alföld, Csongrád mellett Békés és Bács-Kiskun megye nagy része is.

Az ambulancián

A többihez képest a szegedi orvosegyetem klinikáin található a legkevesebb betegágy. Nem mintha ez lenne a legkisebb egyetem a vidékiek közül. Sőt, amazoknak nincsen sem gyógyszerész karuk, sem fogorvosi fakultásuk. Ide jár a legtöbb hallgató. És ez az egyetem vállalt egyedül SZTK szakrendelést is. A szegedi járás községeiből ide járnak a betegek kezelésre, a klinikák képezik a járás rendelőintézetét. A statisztikai évkönyv ezzel kapcsolatban szintén tud adatot: mivel a termelőszövetkezeti parasztságra is kiterjesztettük a társadalombiztosítást, a megye lakosságának 98 százaléka részesül ingyenes orvosi és kedvezményes gyógyszerellátásban. Nyilvánvaló, hogy a kórházak oroszlánrészt vállalnak a betegek ellátásában, gyógyításában, s itt Szegeden még az orvostanhallgatók képzéséből is kiveszik részüket.

A klinikák ambulanciái felveszik az új betegeket, ellátják a baleseti rendelést és utókezelésben részesítik a gyógyultakat. Összesen mintegy 300 ezer járóbeteggel foglalkoznak évente. Ez a szám önmagában érvel, feleslegessé teszi, hogy részletezzem, milyen megfeszített munkát takar.

Ha tudta volna...

Rövid levél fekszik előttem, azt írják le benne, hogy mi történt egy decemberi estén a II-es számú belgyógyászati klinika ambulanciáján. Már csak tanulságképpen is érdemes közreadni tartalmát! A mentők beteget hoztak a körzeti orvos beutalójával. A klinika szolgálatban levő orvosai természetesen megvizsgálták, a szükséges orvosi kezelést megadták, de mivel azt állapították meg, hogy sürgős belgyógyászati gyógykezelésre nincs szükség, ezért a felvételi kérést elutasították. Lett erre haddelhadd! A beteg hozzátartozója, többek füle hallatára, kijelentette, hogyha az orvosok borravalót kaptak volna, bizonyára nyomban felveszik.

Vajon elragadtatja-e magát, ha tudja, hogy a II-es számú belgyógyászati klinikán mindössze 80 ágy van, s ezért nagyon meg kell fontolniuk, kit mikor vesznek fel? És ha azt is tudja, hogy a klinika hetenként három napon úgynevezett mentőügyeleti szolgálatot teljesít, amikor lehetetlen előre kiszámítani, mennyi beteget kell felvenniük, s azonnal ágyhoz juttatniuk?

Ilyen, könnyűnek éppen nem nevezhető körülmények között mégis teljesen kihasználták 1966-ban a rendelkezésre álló ágyakat, a 80 ágyon mindig feküdt beteg. E klinikán körülbelül 28—30 ezer volt az ápolási napok száma.

Ha egy orvos meg nem engedhető módon netalán pénzt, anyagi előnyöket követel gyógyulást kereső betegétől, akkor közönséges zsaroló, aki meg sem érdemli az orvos nevet. Fel kell jelenteni, hogy megkapja méltó büntetését. De az említett orvosokat ok nélkül, alaptalanul rágalmazta meg a beteg hozzátartozója, s ezt még idegessége sem menti. Nincs joga senkinek sem tisztességes embereket befeketíteni!

Gyógyítás, magas színvonalon

A tavalyi évre 380 ezer ápolási napot terveztek a szegedi klinikák, s 402 ezerrel végeztek. A maximális számot úgy kaphatjuk meg, ha az 1250 ágy számát szorozzuk 365-tel, az év napjainak számával. Az eredmény 456 ezer, nem eszményi, legfeljebb eszmei, mivel a betegekkel nem lehet „meleg váltást" csinálni. Az ágyakat rendbe kell hozni, gyakran fertőtleníteni is szükséges. Egy-egy betegre átlagosan 14 nap ápolási idő jutott.

A szegedi klinikákon — akárcsak a kórházakban — igen magas színvonalú gyógyító munkát végeznek. Száz ágyat, vagy mondjuk inkább úgy, száz beteget 95 dolgozó lát el. Ennyien segítik elő a gyógyulást, ápolnak, biztosítják a gazdasági és a tecnikai feltételeket. A klinikai dolgozók 18 százaléka orvos, 38 százaléka úgynevezett egészségügyi középkáder, többségében ápolónővér, a többi kisegítő, adminisztratív, gazdasági és műszaki beosztásban szolgálja a betegeket.

Azt se feledjük, hogy a klinikák az egyetemhez tartoznak, annak szerves része mindegyik. A gyógyítás, a betegellátás mellett oktatják és nevelik az orvosegyetem 1600 hallgatóját, valamint tudományos és kutatómunkát is végeznek. S nem állapítanak meg soha sorrendet, hogy melyik a fontosabb közülük! Tevékenységük nem egymás ellenében, hanem egymásra hat, kölcsönösen kiegészít, elmélyít.

Gond is akad

Nagyvárosi fények? Valóban. A klinikák ablakainak gyöngysora azonban ennél többet jelent. Azt is, ami a falakon belül történik! Fáradság, áldozatkészség kell ahhoz, hogy a tudományos eredmények a gyakorlatban is kamatozzanak, hogy az új eljárások betegek százainak adják vissza egészségét. Nem problémák nélküli ez az élet. Olykor meg kell küzdeni az emberi kicsinyességgel, m[illegible] nem értéssel, olykor tö[illegible] állhatatosságra, nagyobb következetességre lenne szükség ahhoz, hogy minden nehézségen úrrá legyenek: ők is emberek. De az bizonyos, hogy a szegedi klinikák minden gondjukkal s problémájukkal együtt is a modern orvostudomány, a gyógyítás és az orvosképzés kitűnő intézményei, érdemesek arra, hogy megbecsüljük őket.

Fehér Kálmán

Szélesvásznú mozi Rókuson

(Somogyiné felvétele)

Az új szélesvásznú mozi pénztára előtt, tegnap este

Szeged-Rókuson, a Kossuth Lajos sugárút 53. szám alatt már jóval 5 óra előtt benépesedett a moziteremhez vezető szűk folyosó. Jóllehet a szombat-vasárnap már hagyományosan forgalmas a Nyugdíjas Szakmaközi Művelődési Otthonban, de ezúttal érthető a fokozott érdeklődés. *Gedeon* Ilona pénztáros már csak néhány jegyet tud adni az Aranyemberre, aztán kíméletlenül felkerül a tábla: Minden jegy elkelt. Pedig az igazi megnyitót csak 7 órára hirdették.

— Ez csak amolyan próbavetítés — újságolta néhány perccel az új szélesvásznú mozi premierje előtt *Bíró* Erzsébet, az otthon igazgatója. — Lényegében most debütált filmszínházunk, melyben eddig csupán keskenyfilmeket vetíthettünk, mától kezdve viszont normál- és szélesvásznúakat egyaránt. A Szakszervezetek megyei Tanácsa — *Nagy* Lászlóné és *Szolnoki* Ottó segítőkész munkája —, valamint a Csongrád megyei Moziüzemi Vállalat nagyszerű összefogásaként teremthettünk itt, ha teremméretre nem is nagyobb, de mindenesetre korszerű igényeket kielégítő filmszínházat. Százezer forintot, illetve — teljesen ingyen — két vetítőgépet kaptunk tőlük, melyeket *Németh* József, *Tilinkó* István és *Bárkányi* József állított be...

— Na és persze másfél ezer óra társadalmi munkát a megyei tanács építőipari vállalata villanyszerelő részlegének Bem szocialista brigádjától, *Ábrahám* Illéstől, *Kasuba* Andrástól, *Kapitány* Antaltól és *Halász* Józseftől, akik *Ladányi* Lajos, valamint *Ambrózy* Gyula vezetésével a technikai munkát végezték el, körülbelül 1500 forint értékben — kapcsolódik beszélgetésünkhöz *Hegykői* György, a művelődési otthon egy évtizede mellékállású mozigépésze.

És ezzel — úgy tűnik — mindenkit felsoroltunk, akik tevékeny részt vállaltak a munkában. Még csak annyit: a kétszáznegyvennyolc férőhelyes teremben dekoratív függönyök, hosszú szőnyeg került, és — pillanatnyilag, szükségmegoldásból — két vászonpótló lepedő, ami színes vetítéskor szerencsére nem látszik. A budapesti Filmtechnikai Vállalattól augusztusban megrendelt új filmvászon azonban már úton van, a hónap végére valószínűleg ideér. Ettől függetlenül változatlanul folynak az előadások: szombaton és vasárnap 5, illetve 7 órai kezdettel.

I. N.

A Napocska...

Így nevezik az ibolyántúli sugarakat kibocsátó új szovjet izzólámpát, amelynek gyártását Mordoviában a Szvetotyehnyika (világítástechnika) egyesülés üzemében nemrég megkezdték. Ezt az izzólámpát különleges üvegből készítik. A Napocska széles körű felhasználásra kerül a távoli északon, ahol télen kevés a napsugár, továbbá a melegházakban, az állattenyésztő telepeken és egyéb olyan helyiségekben, ahová nem jut be a napsugár.

A Szovjetunióban gyártott izzólámpák harmadrésze a Szvetotyehnyika egyesülés üzemeiből kerül ki. Az egyesülés termékei külföldön is jól ismertek. A Szvetotyehnyikának 50 külföldi országban vannak kereskedelmi partnerei.

Rózsa Sándor — a Bajadérban

Péntek este a Bajadérban Rózsa Sándor személyében „új fiú" jelent meg, aki ezúttal csak ritkán vonta össze szemöldökét, még kevésbé akarta lovát ugratni, csupán Lahore hercegét formálta színpadra — figyelemre méltó sikerrel. Dicséretéül szolgáljon, beugrása — legendás névrokonának méltó utódjaként — igen messziről, a szolnoki színházból történt anélkül, hogy szerepét eddig egyáltalán játszotta volna. A mindössze 22 éves színész — néhány esztendeje Szegeden járt gimnáziumba — még inkább hálás nyersanyag, de nagy ígéret, aki operettvonalon — elsősorban jó megjelenése és szép hangja miatt — komoly sikerre számíthat.

N. I.